

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/40810-3
Saksbehandler Kåre Kristiansen

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	02.06.2026

Lyngdal kommune - uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkesutvalget er positive til høringsforslaget til kommuneplanens samfunnsdel i Lyngdal kommune.

Vedlegg

Høring - Kommuneplanens samfunnsdel 2026-2038, Lyngdal kommune

Sammendrag

Lyngdal kommune har lagt forslag til revisjon av kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038 ut på offentlig ettersyn. Fylkeskommunedirektøren er positiv til forslaget og anbefaler at fylkesutvalget støtter høringsforslaget.

Som regional planmyndighet er fylkeskommunen høringspart. Det reviderte planforslaget har tre prioriterte områder: Beredskap, klima og miljø; Livskvalitet og levekår; samt Innovasjon og samskaping. Planen inneholder også en overordnet arealstrategi. Innholdet er i stor grad i samsvar med Regionplan Agder 2030 og Regionplan Lister. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at kommunen utdyper enkelte tema i planen, særlig knyttet til klima og folkehelse.

Saksopplysninger

Lovhjemmel og myndighet

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede politiske styringsdokument. Planen er lovpålagt, men ikke juridisk bindende. Den skal inneholde overordnede lokale politiske føringer for kommunens arealforvaltning og økonomiske disposisjoner.

Fylkeskommunen er regional planmyndighet og høringspart og kan gi anbefalinger til endringer i planforslaget. Det kan ikke fremmes innsigelse til kommuneplanens samfunnsdel.

Planprosessen

Lyngdal formannskap vedtok 16. april 2026 å legge revidert forslag til kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2026–2038 ut på offentlig ettersyn, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-14. Høringsperioden løper frem til 29. mai 2026, med 2. juni som siste frist for innspill. Revisjonen er gjennomført i samsvar med vedtatt planprogram, og kunstig intelligens ved Microsoft Copilot er benyttet som støtteverktøy i arbeidet.

Viktigste innhold i planforslaget

Revisjonen innebærer en justering og forenkling av gjeldende plan. Antall mål er redusert fra 10 til 7, og antall strategier fra 47 til 31. Språk og struktur er strammet inn, og planen er i større grad rettet mot å fungere som et operativt og strategisk styringsverktøy. Det er etablert en tydeligere kobling til regionale og nasjonale planer.

Planen beskriver følgende tre prioriterte områder med mål og strategier:

- Beredskap, klima og miljø
- Livskvalitet og levekår
- Innovasjon og samskaping

Planforslaget inneholder også en overordnet arealstrategi med føringer for utvikling av byggeområder, næringsområder, sjøområder, transport og miljø og folkehelse.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren vurderer at endringene i planen gir kommunen et godt grunnlag for å jobbe systematisk med de strategiske innsatsområdene. Forenkling av mål- og strategistrukturen samt kobling til Regionplan Agder 2030 og Regionplan Lister er positive trekk ved revisjonen.

Fylkeskommunedirektøren oppfordrer kommunen til å gjennomføre ny og begrenset revisjon av samfunnsplanen etter neste valg. Dette vil gi nytt kommunestyre mulighet til å sette sitt preg på satsingsområdene, og gir administrasjonen mulighet til å foreslå justeringer slik at planen fungerer best mulig som styringsverktøy.

Med bakgrunn i regionale føringer fra Regionplan Agder 2030 og faglige innspill, har fylkeskommunedirektøren følgende anbefalinger til endringene i planforslaget:

Klima

Det er positivt at klima og miljø er løftet frem som et tverrsektorielt tema, på lik linje med beredskap og samfunnssikkerhet.

Kommunen har i dag ikke en egen klimaplan. Samfunnsdelen får derfor en særlig viktig rolle som overordnet styringsdokument for klimaarbeidet. I planforslaget er arbeidet i hovedsak rettet mot klimatilpasning, utslippsreduksjon og forvaltning av naturressurser.

For å styrke samfunnsdelen som styringsdokument for klimaarbeidet, anbefaler fylkeskommunedirektøren følgende endringer:

- Strategiene i planforslaget gir en god pekepinn på hvilke utslippsområder kommunen vil prioritere, og hvor handlingsrommet er størst. Dette er positivt. Det kan likevel være en fordel å omtale dette mer eksplisitt i avsnittet om omstillingsbehov.
- Sirkulær økonomi kan forankres tydeligere som en del av klimaarbeidet, med mål om å redusere behovet for nye uttak av naturressurser. Dette kan løftes frem i avsnittet om omstillingsbehov, og gjennom en egen strategi for samarbeid med næringslivet om sirkulære verdikjeder.
- Det kan tydeliggjøres hvordan klimaarbeidet skal følges opp over tid, for eksempel gjennom klimabudsjett eller klimaregnskap, eventuelt integrert i økonomiplanen.
- Ved neste revisjon bør kommunen vurdere å inkludere energi som et eget omstillingstema. Selv om Lyngdal ikke nødvendigvis opplever energimangel i dag, vil energi i økende grad bli en viktig premiss for framtidig utvikling.

Folkehelse

Planforslaget viser tydelig at folkehelse er et felles ansvar på tvers av sektorer. Dette tar utgangspunkt i kommunens folkehelseoversikt. Samtidig vurderer fylkeskommunedirektøren at sammenhengen mellom folkehelseoversikten og kommuneplanen kan bli tydeligere. En sterkere kobling vil gjøre samfunnsdelen mer konkret og enklere å følge opp. Kommunen kan vurdere følgende endringer:

- Hovedmålet om Lyngdal som en helsefremmende kommune er godt formulert. Strategiene kan imidlertid tydeligere vise at sosiale helseforskjeller er en viktig utfordring i kommunen, og at det derfor bør være et prioritert innsatsområde å redusere disse.
- Kosthold, fysisk aktivitet og levevaner er omtalt i planen, men sett i lys av funnene i folkehelseoversikten er dette relativt lite vektlagt. Forebygging av livsstilssykdommer kan derfor løftes tydeligere frem i mål og strategier.

Økonomiske forutsetninger

Kommunen har i nytt planforslag et utvidet avsnittet om økonomiske forutsetninger. Det bidrar til å tydeliggjøre kommunens handlingsrom.

Kommuneplanens samfunnsdel oversetter regionale utfordringer og mål fra Regionplan Agder 2030 til lokal kontekst. Det er godt samsvar mellom satsingsområder, mål og strategier i planforslaget og Regionplan Agder 2030, noe som gir et godt utgangspunkt for at kommunen og fylkeskommunen kan jobbe i samme retning.

Koblingen til Regionplan Lister er løftet frem i planforslaget.

Konklusjon

Det er et godt samsvar mellom samfunnsutfordringer og mål i kommuneplanens samfunnsdel og Regionplan Agder 2030. Fylkeskommunedirektøren er positiv til høringsforslaget, og anbefaler at kommunen følger opp anbefalingene om klima og folkehelse i det videre planarbeidet.

Kristiansand, 13.05.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør